

[Oluf Johansen.]

ind i Forhold, som pengesvage Købere ikke kunde holde overfor, men ogsaa i samfundsmæssige Tilstande, der vilde have været uataalelige. At vi maa se at komme bort fra den Tids Byrder, kan der naturligvis ikke være Diskussion om, men vi kan ikke nu mod Slutningen kaste os ud i frie Tilstande paa dette Omraade. Jeg forstod paa Venstres ærede Ordfører (Bjerg), at det heller ikke var hans Opfattelse. Paa den anden Side skaber denne Begrænsning i Pantsætningsretten selvfølgelig ikke idel Tilfredshed; den hindrer jo ikke kapitalstærke Købere i Spekulation, men virker, som det er sagt, hemmende over for de unge. Det skal dog understreges, at denne Lovgivning paa en sund Maade hindrer de unge i at komme ud i Tilstande som dem, vi kendte fra forrige Krig.

Over for Spørgsmaalet om, hvornaar vi er i Stand til at ophæve denne Lovgivning, vil jeg for mit Vedkommende pege paa de Muligheder, en Udstykning vil give herfor. I det Øjeblik en kommende Udstykningspolitik muliggør Oprettelsen af mange Tusinder nye Hjem, begynder Gældsspørgsmaalet i høj Grad at afklares for de unge. Der er selvfølgelig noget, der taler for, og noget, der taler imod at gaa bort fra denne Lovgivning. Jeg sagde til Indledning og skal gentage, at ligesom det var samfundsmæssige Hensyn, der i sin Tid begrundede Loven, er de samfundsmæssige Synspunkter, der taler for Lovens fortsatte Bibeholdelse, efter min Opfattelse saa stærke, at jeg anbefaler Lovens Forlængelse.

Indenrigsministeren (Smørum): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for den Tilslutning, man har givet det af mig fremsatte Lovforslag. Det er ganske naturligt, at man anstiller Betragtninger over, hvor meget Loven har betydet i Retning af at holde Ejendomspriserne nede. Ser man paa de forskellige Kategorier af Ejendomme, er der ingen Tvivl om, at for Udlejningsejendomme har Huslejestoppet betydet mere i Retning af at holde Priserne for denne Kategori af Ejendomme nede, end Gældsbe- grænsningslovens Bestemmelser har.

Hvad angaar Villaer og andre Enfamiliehuse er det jo saadan, at der har der, selv om vi har haft denne Begrænsning med Hensyn til Tinglysning af Gæld, været en meget stærk Prisstigning under Krigen, og den er fortsat i Aarene efter. Det hænger naturligvis sammen med, at der har været kapitalstærke Købere nok, som har villet betale de stadig stigende Priser for disse Ejendomme. Og det samme har i nogen Grad

gjort sig gældende for Landbrugsejendomme. Der har der ligeledes været en meget stærk og for Landbrugserhvervet efter min Mening uheldig Stigning i Ejendomspriserne. Det er jo rigtig — som det ærede Medlem Hr. Chr. J. Hansen gjorde opmærksom paa —, at man nok kan se, at denne Lov ikke har kunnet standse Prisstigningen, men ingen har paa den anden Side kunnet konstatere, hvor stor Prisstigningen vilde være blevet, hvis der havde været fri og uhindret Adgang til at tinglyse Gæld paa faste Ejendomme.

Der blev gjort opmærksom paa, at det, at kapitalsvage Købere er blevet hindret i at udnytte de normale Kreditmuligheder, naar de skulde erhverve fast Ejendom, ogsaa har haft visse uheldige Konsekvenser. Det er naturligt rigtig; der er ogsaa uheldige Sider ved denne Lov, men jeg tror dog, at man, alt taget i Betragtning, maa indrømme, at de Tilstande, vi kendte under forrige Krig, Krigen 1914—1918, og i Aarene derefter ude i Landbrugserhvervet, da unge Landmænd med ringe Kapital købte Ejendom under Højkonjunkturerne til alt for høje Priser og paatog sig Gældsbyrder, som de ingen Muligheder havde for at forrente, da Prisfaldet, de nedadgaaende Konjunkturer kom — de Tilstande opfordrer i alt Fald ikke til Gentagelse. Vi kender vist alle, hver fra sin Egn, Tragedier, Eksempler paa, at unge Mennesker med en lille sammensparet Kapital overtog Ejendomme, og vi har set, hvordan de, trods Dygtighed og Flid, Slid og Slæb, alligevel, da det store Prisfald kom, maatte gaa fra deres Ejendomme efter at have sat alt, hvad de ejede, til.

Jeg tror derfor, at man, hvis man sammenholder Fordelene og Ulemperne ved denne Lov, vil naa til det Resultat, at der ikke er Tvivl om, at de gode Konsekvenser af, at Lovgivningen begrænser Mulighederne for at tinglyse Gæld i fast Ejendom, er langt flere og langt større end de uheldige.

Jeg takker for den Tilslutning, der er givet til Lovforslaget, og vil naturligvis være villig til i et Udvalg at forhandle om enkelte Ændringer. Om Forlængelsen skal gælde for 1 eller 2 Aar, er jo ikke saa afgørende. Jeg har ment, at der ikke vil være Mulighed for i Løbet af 1 Aar at arbejde os hen til normale Forhold, at den Pengerigelighed, der gør sig gældende, ikke vil være bekæmpet i tilstrækkelig Grad i Løbet af saa kort Tid, og derfor har jeg ment, at 2 Aar var en passende Tid, men det er naturligvis et Spørgsmaal, vi kan forhandle om i Udvalget.

Hermed sluttede Forhandlingen.